

**СТРАТЕГИЈА
РАЗВОЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
ГРАДА ВРШЦА
2021 – 2025**

САДРЖАЈ

ОДЕЉАК	СТРАНА
Одељак 1 - УВОД	2
1.1. Уводна реч Градоначелнице	2
1.1. Радна група за израду Стратегије развоја система социјалне заштите Града Вршца	3
Одељак 2 – ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР	4
Одељак 3 - ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА	7
3.1. Општи подаци	7
3.2. Демографски подаци	8
3.3. Подаци о корисницима социјалне заштите	11
3.4 Постојеће услуге социјалне заштите	16
3.5. Локални актери и постојећи капацитети	19
3.6. Приоритетне циљне групе	24
3.7. Кључни проблеми у области социјалне заштите	25
Одељак 4 - ВИЗИЈА	26
4.1 Визија развоја система социјалне заштите	26
4.2 Принципи и вредности система социјалне заштите	26
Одељак 5 – ЦИЉЕВИ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	27
5.1 Општи циљ	27
5.2 Посебни циљеви	27
Одељак 6 – МЕРЕ ЗА ПОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	29
Одељак 7 – ПРАЋЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ	31

Одељак 1 - УВОД

Уводна реч градоначелнице

Поштовани Вршчани,

Вршац је град богате прошлости. Генерације људи, у протеклих неколико векова, давале су свој печат граду под вршачком кулом. Улице, тргови, зграде, паркови, али и животне приче, предања и легенде сведоче о томе са колико су љубави и пажње наши преци градили овај град. Историја Вршца нас свакако чини поносним али, истовремено обавезује да са одговорношћу наставимо и будућим генерацијама оставимо још лепши град. Ново време доноси нове изазове. Данас у 21. веку, неопходно је да у складу са околностима дефинишемо нашу визију социјалне заштите. Наша визија је: Вршац град благостања и једнаких могућности за све, са развијеним моделима услуга социјалне заштите и интегративним приступом. Стратегија социјалне заштите која је пред Вама, представља наш план како да остваримо ову визију. Желимо да Вршац градимо као економски развијен, демократски и социјално одговоран град.

Подизање квалитета живота наших суграђана у граду и на селима, нова радна места, толерантна атмосфера, добри међунационални односи, квалитетно образовање и универзитет, стручна здравствена и социјална заштита и квалитетна брига о свим друштвеним групама-то су циљеви које морамо да реализујемо уколико желимо да наша визија заживи.

Вршац не чини само град – већ и 22 села. Обавеза свих нас је да живот у селима што је више могуће, учинимо сличним животу у граду.

Поштовани суграђани, Вршац је град богате прошлости, али може бити и град још боље будућности. Ништа није настало, а да пре тога није било део нечије визије. Ипак, није довољно само имати визију. Неопходно је уложити огромну енергију и труд како би сви планови постали реалност.

Визију и енергију имамо, зато – хајде да то заједно урадимо.

Градоначелник: Драгана Митровић, с.р.

1.2. РАДНА ГРУПА ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕГИЈЕ

Стратегија развоја система социјалне заштите Града Вршца настала је у оквиру пројекта немачко-српске развојне сарадње "Услуге социјалне заштите за осетљиве групе", који спроводи ГИЗ, у партнерству с Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

У циљу израде Стратегија развоја система социјалне заштите Града Вршца, формирана је Радна група коју су чинили представници/це локалне самоуправе као носиоца процеса и представници/це локалних институција и организација који се баве подршком лицима из социјално осетљивих категорија

Чланови/ице радне групе су:

1. Маја Ристић Лажетић, координатор радне групе, систем образовања,ЈЛС,
2. Урош Недић, представник сектора социјалне заштите и невладиног сектора
3. Татјана Николић, представник сектора здравствене заштите,
4. Драган Виторовић, представник невладиног сектора,

Улога Радне групе била је да омогући реализацију свих фаза процеса стратешког планирања - прикупљање и анализа података релевантних за процес планирања у области социјалне заштите, дефинисање циљева и активности Стратегије засноване на резултатима анализе података, спровођење јавне расправе, израду финалног документа Стратегије и усвајање Стратегије.

Одељак 2 - ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР

Позитивно законодавство релевантно за област социјалне политике и заштите, како на државном тако и на локалном нивоу, у Републици Србији обимно је и обухвата следеће законе:

- ✓ Закон о социјалној заштити
- ✓ Закон о социјалном становању
- ✓ Породични закон
- ✓ Закон о здравственој заштити
- ✓ Закон о пензијском и инвалидском осигурању Закон о здравственом осигурању
- ✓ Закон о основама система образовања и васпитања
- ✓ Закон о младима
- ✓ Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица
- ✓ Закон о равноправности полова
- ✓ Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености
- ✓ Закон о избеглицама
- ✓ Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом Закон о заштити података о личности и Закон о слободном приступу инфомацијама од јавног значаја
- ✓ Закон о општем управном поступку као процесни закон
- ✓ Закон о планском систему, када је у питању процес планирања у области социјалне заштите
- ✓ Закон о локалној самоуправи
- ✓ Закон о забрани дискриминације

Најважнија установа социјалне заштите на локалном нивоу и један од најважнијих инструмената за вођење социјалне политике локалне самоуправе је Центар за социјални рад (ЦСР). Сви грађани којима је потребан неки облик социјалне заштите морају да се обрате Центру, а сви државни органи и органи локалне власти, као и здравствене и образовне установе, обавештавају Центар када наиђу на особу којој је потребна помоћ друштва.

Према **Закону о социјалној заштити**, као кључном пропису у овој материји, јединице локалне самоуправе - општина односно град (ЈЛС) за делатности социјалне заштите имају право да саме оснивају установе или их могу поверити другима. Штавише, Центар за социјални рад (ЦСР) једино може бити основан од стране ЈЛС и та установа се може основати за територију једне или више ЈЛС. Истовремено, надлежни орган сваке ЈЛС мора утврдити Програм унапређења социјалне заштите (ПУСЗ) за своју територију. Сам ЦСР има широке надлежности, законом прецизиране, у провођењу поступка за коришћење услуга социјалне заштите и одлучује о правима на разне облике материјалне подршке (новчана социјална помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица итд.). Поред тога, ЈЛС може предвидети и друге врсте материјалне помоћи грађанима на својој територији (нпр. Народне кухиње). ЦСР се, првенствено, финансира из буџета Републике, а Закон прецизира која права и услуге се финансирају из буџета ЈЛС.

Законом о социјалном становању утврђено је да ЈЛС доноси локалну стамбену стратегију у складу са Националном стратегијом социјалног становања и планира буџетска средства за њено спровођење. ЈЛС прописује услове и мерила за решавање стамбених потреба, а може и да оснује непрофитну стамбену организацију ради обезбеђивања услова за социјално становање и коришћење средстава за те намене („стамбена агенција“).

Породични закон је изузетно важан, јер регулише комплетну материју породично-правних односа и заштите права проистеклих из истих. Овде је посебно наглашена улога ЦЗСР, коме је држава поверила те послове јавних овлашћења старатељске заштите (за децу без родитељског старања и одрасла лица лишена пословне способности). Поред тога, Центар има значајна овлашћења у породично-правној заштити, било као орган који самостално спроводи одређене поступке и доноси одлуке, било као саветодавни орган надлежног суда који решава, у парничним или ванпарничним поступцима, у породично-правним стварима односно као орган који има право да буде странка у поступку у таквим поступцима.

Закон о здравственој заштити регулише друштвену бригу за здравље и на нивоу општине односно града. ЈЛС може донети посебне програме ЗЗ, за које није донет посебан програм на републичком нивоу, у складу са својим потребама и могућностима. Одређену врсту здравствених установа оснива локална самоуправа (Дом здравља и Апотека) и то у складу са Планом мрежа установа који доноси Влада.

Закон о основама система образовања и васпитања – оснивање одређене врсте установе која обавља делатност образовања и васпитања у надлежности је и јединице локалне самоуправе. Ради се о предшколским установама и основним школама, која ЈЛС оснива у складу са Актом о мрежи таквих установа. Акт доноси Скупштина ЈЛС, на основу критеријума које утврди Влада (а за основне школе и уз сагласност Министарства просвете). ЈЛС може самостално или у сарадњи са другим ЈЛС основати Центар за стручно усавршавање, у складу са законом којим се уређују јавне службе. Инспекцијски и стручно-педагошки надзор над радом установе, као поверени посао, обавља општинска односно градска управа. Више ОУ? може организовати заједничко вршење инспекцијског надзора – заједничку просветну инспекцију.

На основу **Закона о младима** јединица локалне самоуправе је дужна да ради реализације Националне стратегије за младе, утврди Локални акциони план за спровођење Стратегије и да у свом буџету обезбеди средства за реализацију плана. Такође, ЈЛС може основати Канцеларију за младе, ради обезбеђења услова за активно укључивање младих у живот и рад друштвене заједнице. Таква канцеларија финансира се из буџета ЈЛС. Надлежни орган ЈЛС одређује услове доделе средстава из свог буџета односно одобравања и праћења реализације пројеката за задовољавање потреба младих на свом подручју.

Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица - даје Центру за социјални рад („орган старатељства“) улогу саветодавца суда у кривичним поступцима против малолетника односно улогу надзора над извршавањем различитих васпитних мера и других кривичних санкција изреченим од суда.

Закон о равноправности полова налаже поштовање уставних и међународних стандарда и од стране органа ЈЛС.

Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености даје могућност ЈЛС да оснују Локални савет за запошљавање (за подручје једне или више општина). Такође, ЈЛС може усвојити Локални акциони план за запошљавање. Он мора бити усаглашен са Националним акционим планом за запошљавање, који је основни инструмент активне политике запошљавања и усаглашен је са Националном стратегијом за запошљавање. Као једну од мера активне политике запошљавања надлежни орган ЈЛС може утврдити делатности, критеријуме и средства за спровођење јавних радова од интереса за ту територију. Програми и мере активне политике запошљавања финансирају се и из средстава ЈЛС.

Закон о избеглицама поред Комесаријата као посебне државне организације, утврђује и за ЈЛС одређена права и обавезе у обезбеђивању збрињавања и помоћ у интеграцији и повратку избеглица. Тако ЛСУ образује посебна тела ради обављања организационих и других послова везано за избеглице на својој територији, а уз прибављено мишљење Комесаријата одређује и лице за одржавање везе са истим и обављање одређених послова за њега („повереник за избеглице“). ЈЛС учествује, у сарадњи са органима РС и домаћим и иностраним донаторима, у решавању стамбених потреба избеглица, у процесу њихове интеграције. Такође, Центар за социјални рад сарађује са Комесаријатом у смештају посебно рањивих категорија избеглица (стара, инвалидна и болесна лица; малолетници без родитељског старања).

Закон о спречавању насиља у породици у примени је од 01.06.2017. године и њиме се уруђује спречавање насиља у породици и поступање државних органа у спречавању насиља у породици и пружање заштите и подршке жртвама. Циљ му је на јединствен начин уређено и организовано поступање државних органа, што ће довести до хитне, благовремене и делотворне заштите. Надлежни органи су полиција, јавна тужилаштва, судови опште надлежности и прекршајни судови и центри за социјални рад као установе. Овим Законом су јасно дефинисана општа правила поступања, поступања сваког актера заштите тј. органа, начин сарадње група за координацију на нивоу сваке локалне заједнице. Овим законом одређен је надлежни полицијски службеник који заједно са јавним тужиоцем учествује у обезбеђивању заштите жртава насиља у породици. Центар за социјални рад је једна од карика у ланцу заштите жртава насиља у породици, организује збрињавање жртве и друге видове подршке у складу са Породичним законом и Законом о социјалној заштити.

Закон о планском систему – Циљ овог закона је потреба да се успостави ефикасан, транспарентан, координисан и реалистичан систем планирања Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе који покрива све кључне аспекте социјалне и економске развојне политике, регионалног и просторног развоја. Закон поставља основе за оптимално коришћење буџетских средстава, обезбеђење одрживог раста и развоја Републике Србије, укључујући аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, као и ефикасно спровођење процеса приступања Европској унији. Овим законом се регулише управљање системом јавних политика и средњорочног планирања, врсте и садржина планских докумената које у складу са својим надлежностима, предлажу, усвајају и спроводе учесници у планском систему. Поред тога, законом се регулише и међусобна усклађеност планских докумената, поступак утврђивања и спровођења јавних политика и обавеза извештавања о спровођењу планских докумената.

Закон о локалној самоуправи – Надлежност јединица локалне самоуправе у области социјалне заштите, као и надлежност у области планирања, дефинисана је чланом 20.: стара се о задовољавању потреба грађана у области социјалне заштите; обезбеђује остваривање потреба особа са инвалидитетом и заштиту права осетљивих група; стара се о остваривању и заштити и унапређењу људских и мањинских права и родној равноправности.

Закон о забрани дискриминације – уређује општу забрану дискриминације, облике и случајеве дискриминације, као и поступке заштите од исте.

Одељак 3 - ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

3.1 ОПШТИ ПОДАЦИ

Вршац, један од најлепших банатских градова, налази се у североисточном делу Србије, односно југоисточном делу Војводине уз руб Панонске низије, у подножју и на обронцима Вршачких планина. Део територије града Вршца заузима простор природног резервата Делиблатске пешчаре, познате као „Европска Сахара“.

Град се простире на 800 km^2 и а према попису из 2011 године у Вршцу живи 52.026. Општине са којима се граничи град Вршац су: Бела Црква на југу, Ковин на југоистоку, Алибунар на западу и Пландиште на северу. Источна граница града представља и државну границу са Румунијом са међународним граничним прелазом Ватин.

Град Вршац образује 23 насељена места: Вршац, Ватин, Велико Средиште, Влајковац, Војводинци, Гудурица, Загајица, Избиште, Јабланка, Куштиљ, Мали Жам, Мало Средиште, Марковац, Месић, Орешац, Павлиш, Порта, Потпорањ, Ритишево, Сочица, Стража, Уљма и Шушара.

Вршац одликује добра повезаност са околним местима, као и градовима у овом делу Војводине, и то како у друмском тако и железничком саобраћају. У самом Вршцу налази се железнички гранични прелаз према Румунији, као и друмски код Ватина. Град лежи на међународном путу Београд-Темешвар, и кроз њега пролази међународна железничка пруга Беч-Будимпешта-Београд-Букурешт. У оквиру Пилотске Академије у Вршцу налази се аеродром са ваздушним царинским терминалом који тренутно користе мањи авиони, авио-такси, и пољопривредна авијација. Географски положај општине Вршца (равница, брежуљци, планине, Делиблатска пешчара), климатске повољности, саобраћајне везе, развијена трговина, захтеви тржишта и предузимљивост становништва - условили су укупни развој привреде овога града и његове околине.

Стуб вршачке привреде чине јака фармацеутска индустрија, прехранбено - кондиторска индустрија, индустрија вина. Носиоци привреде у Вршцу су: Хемофарм – Штада Концерн, "Свислајн", Фрезенијус, Индустрија чоколаде "Банат-Бамби" АД, "Вршачки виногради", ЈКП "Други Октобар" Вршац, Житобанат Вршац, Технолошки парк са отвореним привредним субјектима и фирмама у изградњи.

Пољопривреда – Вршац се сврстава у један од најзначајнијих пољопривредних центара Јужнобанатског региона, првенствено због 54.000 ха обрадивих и изузетно плодних површина. У 22 околна насеља као и у самом граду око 60% становника су уско везани за пољопривреду. Иако је 36.000 градског становништва везано за развијену индустрију и кондиторску производњу, карика која их спаја је пољопривреда. Тако је од укупне пољопривредне обрадиве површине 48.000 ха у приватном власништву.

3.2 ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

- Према последњем попису становништва обављеном 2011. године укупан број становника у општини Вршац износио је 52.026, што је за 2.343 лица мање него на претходном попису 2002 године
- У самом граду живи 36.040 становника док у околним насељима живи 15.986 становника.
- Бој пунолетних лица је 29.631, док је просечна старост 41,9 година
- У општини по попису од 2011. је регистровано је укупно 17.769 домаћинства од тога 12.643 домаћинства у градској и 5.126 у не градској средини. У односу на попис из 2002. године средини и што је за 845 домаћинстава мање у односу на попис од 2002.
- Према попису из 2011. год., од укупног броја становника града, Срби чине око 72,26%, Румуни око 10,42%, Мађари око 4,35%, Роми око 2,63%, док су остале националне припадности заступљене у мањем проценту. Треба напоменути да је релативно значајан удео оних који се нису изјаснили (2,76%), као и категорије непознато (2,23%) Број и структура домаћинстава
- По евиденцији НСЗ, на крају 2019., број регистровано запослених износио је око 14.920, а број незапослених на износио је 3.252 лица. У Вршцу је годинама је присутна депопулација, кретањем становништва ка већим пословним центрима и ка иностранству. Ипак, Град Вршац, на основу квалитета и стандарда живота, могућности квалитетног запошљавања и висина примања запослених, још увек је међу најпожељнијим градовима за живот. Број запослених, према изнетим проценама РГЗ, повећан је за 4,45 одсто у 2018. години, а број незапослених се значајно смањује током последњих година. Иако значајно смањен, број незапослених представља стални изазов за локалну самоуправу, јер је квалификациона и старосна структура незапослених веома неповољна. Преко 50 одсто незапослених чине они са нижим степеном образовања, односно старији од 50 година, што ову радну снагу чини теже запошљивом. Локална самоуправа у сарадњи са НСЗ, кроз своје програме, подстиче запошљавање ових категорија незапослених и настоји да довођењем адекватних послодаваца нађе решење за запошљавање што већег броја преосталих незапослених лица.

Табела 1 – Број становника у Вршцу по пописним годинама у периоду 1948 - 2011 (Извор података – РСЗ)

ВРШАЦ	ГОДИНА ПОПИСА							
	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011
УКУПНО	51.792	55.594	61.284	60.528	61.005	58.228	54.369	52.026
ГРАДСКО	23.038	26.110	31.620	34.256	37.513	36.885	36.623	36.040
СЕОСКО	28.754	29.484	29.664	26.272	23.492	21.343	17.746	15.986

Табела 2 – Упоредан приказ број становника по пописним годинама у периоду 1948 - 2011 (Извор података – РСЗ)

	ГОДИНА ПОПИСА							
	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011
Република Србија	5.794.837	6.162.321	6.678.247	7.202.915	7.729.246	7.576.837	7.498.001	7.234.099
АП Војводина	1.640.599	1.698.640	1.854.971	1.952.560	2.034.782	1.970.195	2.031.992	1.932.945
Јужнобанатска област	279.092	292.125	320.187	331.285	340.189	315.633	313.937	294.043
Вршац	51.792	55.594	61.284	60.528	61.005	58.228	54.369	52.026

Табела 3 – Број домаћинстава у периоду 1948 - 2011 (Извор података – РСЗ)

	ГОДИНА ПОПИСА							
	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011
ВРШАЦ	14.566	15.661	17.410	18.031	19.650	19.036	18.614	17.769
Градска средина	7.406	8.173	9.510	10.899	12.718	12.639	12.893	12.643
Остало	7.160	7.488	7.900	7.132	6.932	6.397	5.721	5.126

Табела 4 – Структура становништва према старости и полу - Попису 2011 године (Извор података – РСЗ)

	укупно	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85+
М	25.025	1.221	1.369	1.360	1.498	1.564	1718	1806	1824	1644	1680	1297	1467	1309	725	689	472	283	118
Ж	27.001	1.203	1.281	1.255	1.422	1.476	1668	1826	1865	1672	1765	1379	1713	1486	885	950	835	520	277

Табела 5 – Структура становништва према старости и полу - Попису 2011 године (Извор података – РСЗ)

	Укупно	Са 1 чланом	2	3	4	5	Са 6 и више чланова	Просечан број
Вршац	52.026	2.424	2.650	2.615	2.920	3.040	3386	3632
Укупно	52.026	2.424	2.650	2.615	2.920	3.040	3386	3632
М	25.025	1.221	1.369	1.360	1.498	1.564	1718	1806
Ж	27.001	1.203	1.281	1.255	1.422	1.476	1668	1826

3.3 ПОДАЦИ О КОРИСНИЦИМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ¹

- ✓ На евиденцији центра за социјални рад у 2019.години било је укупно 7044 корисник - 2272 деце, 660 младих, 3045 одраслих и 1061 старих лица.
- ✓ Анализирајући статистички извештај запажа се да је највећи број корисника из свих корисничких група пренет из претходне године (5489). Корисника који су реактивирани у 2019.години било је 269, а током извештајног периода евидентирано је 1286 корисника који до тада нису били у систему социјалне заштите. Током извештајног периода у пасиву је стављено 1021 корисника па је на дан 31.12.2019.године на евиденцији центра било 6023 корисника.
- ✓ Што се тиче узрасних група највише је корисника из групације одраслих, затим старији и деца, док је најмање корисника из групе младих.
- ✓ Уочава се да је у укупном броју корисника нешто више заступљено жена (3803) у односу на број мушкараца (3241), да највише корисника има са завршеном средњом школом. Када говоримо о пребивалишту корисника можемо истаћи да је сеоско становништво заступљеније у односу на градско.

Број корисника ЦСР

Табела 5 - Укупан број корисника у регистру ЦСР на активној евиденцији у току године према старости и полу						
Корисници по узрасту	Број корисника на активној евиденцији у току извештајног периода (01.01. - 31.12.)			Број корисника на активној евиденцији 31.12.		Укупно
	М	Ж	Укупно	М	Ж	
Деца (0-17)	1188	1084	2272	917	951	1868
Млади (18-25)	303	357	660	241	305	546
Одрасли (26-64)	1339	1706	3045	1119	1524	2643
Старији (65 и више)	411	656	1067	360	606	966
Укупно	3241	3803	7044	2637	3386	6023

Табела 6 - Корисници на активној евиденцији ЦСР у току године према пребивалишту корисника, полу и старости						
Старосне групе	Градско		Остало		Укупно Градско	Укупно Остало
	М	Ж	М	Ж		
Деца (0-17)	681	604	507	480	1285	987
Млади (18-25)	173	199	130	158	372	288
Одрасли (26-64)	729	1005	610	701	1734	1311
Старији (65 и више)	234	357	177	299	591	476
Укупно	1817	2165	1424	1638	3982	3062

¹ Евиденција Центра за социјални рад за 2019 годину, Републички завод за социјалну заштиту

Флуктуација корисника ЦСР

Табела 7 - Кретање броја корисника у ЦСР у току године

	Пренети	Новоевидентирани	Реактивирани	Укупно	Стављени у пасиву
Деца (0-17)	1688	476	108	2272	404
Млади (18-25)	508	104	48	660	114
Одрасли (26-64)	2563	420	62	3045	402
Старији (65 и више)	730	286	51	1067	101
Укупно	5489	1286	269	7044	1021

ДЕЦА

Табела 8 - Број деце на активној евиденцији ЦСР у току године и на дан 31.12. према узрасту и полу

Узрасне групе	Укупан број деце		Укупно	Број деце на дан 31.12.		Укупно
	М	Ж		М	Ж	
0 - 2	126	114	240	99	95	194
3 - 5	138	151	289	151	161	312
6 - 14	493	532	1025	445	480	925
15-17	431	287	718	222	215	437
Укупно	1188	1084	2272	917	951	1868

Табела 9 - Број деце у ЦСР према корисничким групама/поступцима и узрасту у току године

Корисничке групе	Узраст				Укупно
	0-2	3-5	6-14	15-17	
Деца под старатељством (сва деца под старатељством)	1	5	30	17	53
Деца жртве насиља и занемаривања	2	2	19	10	33
Деца са неадекватним родитељским старањем	0	0	0	0	0
Деца са проблемима у понашању и у сукобу са законом	0	0	18	177	195
Деца чији се родитељи споре око вршења родитељског права	18	17	10	45	90
Деца чије су породице корисници НСП и других видова материјалног давања	201	248	896	442	1787
Деца ОСИ	2	10	38	22	72
Деца у поступцима одређивања личног имена	16	0	0	0	16

Деца у поступцима располагања имовином	0	7	5	0	12
Деца у поступцима: сагласност за малолетнички брак	0	0	0	1	1
Деца жртве трговине људима	0	0	0	0	0
Деца страни држављани без пратње	0	0	0	0	0
Деца која живе и раде на улици (деца улице)	0	0	0	0	0
Деца повратници/из реадмисије	0	0	0	0	0
Остала деца	0	0	9	4	13
Укупно	240	289	1025	718	2272

ПУНОЛЕТНИ КОРИСНИЦИ

Табела 10 - Број пунолетних корисника у ЦСР према корисничким групама и старости у току године					
Корисничке групе	Млади (18 - 25)	Одрасли (26 - 64)	Старији (65 - 79)	Старији (80 и више)	Укупно
Особе под старатељством - сви пунолетни корисници под старатељством: и у породици и на смештају	18	128	86	0	232
Жртве насиља, занемарене особе и у ризику од занемаривања	27	131	27	0	185
Особе које се споре око вршења родитељског права	0	0	0	0	0
Особе са инвалидитетом	39	229	214	10	492
Особа са друштвено неприхватљивим понашањем	0	0	0	0	0
Особе које имају потребе за смештајем -домски или породични смештај	13	46	89	0	148
Материјално угрожене особе	516	2541	406	6	3469
Страни држављани и лица без држављанства у потреби за социјалном заштитом	0	0	0	0	0
Жртве трговине људима	0	0	0	0	0
Бескућници	0	0	0	0	0
Остали	47	51	250	18	366
Укупно	660	3126	1072	34	4892

Табела 11 - Број пунолетних корисника на евиденцији ЦСР према радном статусу и старости на дан 31.12.	
Старост корисника	Статус запослености

	Незапослен	Запослен	Пензионер	Нема података
Млади	511	10	1	24
Одрасли	2333	79	231	0
Укупно	2844	89	232	24

Табела 12 - Број старијих корисника на евиденцији ЦСР према радном статусу у на дан 31.12.

Старост корисника	Запослен	Пензионер	Није остварио/ла право на пензију	Нема података
Старији (65+)	0	405	452	109

Табела 13 - Број пунолетних корисника на евиденцији ЦСР према образовању и старости на дан 31.12.

Старост корисника	Ниво образовања					Укупно
	Без завршене ОШ	Завршена ОШ	Завршена средња школа	Завршена виша школа	Нема података	
Млади	199	305	37	0	5	546
Одрасли	722	1401	504	5	11	2643
Старији	254	417	245	42	8	966
Укупно	1175	2123	786	47	24	4155

ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Табела 14 - Особе са инвалидитетом на евиденцији ЦСР у току године, према старости и полу

Старост	Мушки	Женски	Укупно
Деца	35	37	72
Млади	21	18	39
Одрасли	113	116	229
Старији	84	140	224
Укупно	253	311	564

Табела 15 - Број особа са инвалидитетом у ЦСР у току године према врсти инвалидитета и старости

Врста инвалидитета	Старосна структура				Укупно
	Деца	Млади	Одрасли	Старији	

Телесни инвалидитет	38	13	75	169	295
Интелектуални инвалидитет	7	14	36	8	65
Сензорни инвалидитет	8	0	2	3	13
Первазивни развојни поремећаји,	2	0	0	0	2
Вишеструки инвалидитет	10	7	25	2	44
Ментална обољења	7	5	91	42	145
Укупно	72	39	229	224	564

Табела 16 - Број особа са инвалидитетом на евиденцији ЦСР који су на дан 31.12. користили услуге смештаја у установама социјалне заштите или у породичном смештају, према врсти смештаја и узрасту

Врста смештаја	Старосна структура			
	Деца	Млади	Одрасли	Старији
Смештај у прихватишту /прихватној станици	0	0	0	0
Смештај у сродничкој старатељској породици	0	0	0	0
Смештај у хранитељској (сродничкој и другој хранитељској) породици	0	7	11	0
Смештај у установи социјалне заштите	4	8	34	0
Укупно	4	15	45	0

Табела17 - Број припадника ромске националности на евиденцији ЦСР у току године, према старости и полу

Старост	Мушки	Женски	Укупно
Деца	284	302	586
Млади	101	107	208
Одрасли	203	275	478
Старији	26	28	54
Укупно	614	712	1326

Број особа са инвалидитетом на евиденцији ЦСР, који су у току године смештени у установу социјалне заштите (нови корисници) или у породични смештај према врсти смештаја и узрасту - **Укупно 26 лица** – Смештај у установи социјалне заштите- 14 лица (4 детета, 8 младих и 2 одрасла лица) + Смештај у хранитељској породици – 12 лица (7 младих и 5 одраслих лица)

3.4 ПОСТОЈЕЋЕ УСЛУГЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

- ✓ Одлуком о правима и услугама у социјалној заштити у Граду Вршац (сл. Лист општине Вршац 16/11) утврђују се права и услуге у социјалној заштити за чије је остваривање надлежна јединица локалне самоуправе .
- ✓ Права и услуге у социјалној заштити, утврђене овом одлуком, могу да остваре лица са пребивалиштем/боравиштем на територији општине Вршац, изузетно лица која се затекну на територији општине у стању социјалне потребе.
Поједине услуге могу се пружати лицима са територије других општина/градова на основу потписаног Споразума о сарадњи.
- ✓ ПРАВА И УСЛУГЕ У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ - Права у социјалној заштити представљају различите облике материјалне подршке у циљу обезбеђивања егзистенцијалног минимума и подршке социјалној интеграцији појединца и породице.
- ✓ Права утврђена овом одлуком су:
 - Право на једнократну помоћ;
 - Право на опрему корисника за смештај у установу или другу породицу;
 - Право на путне трошкове и исхрану пролазника;
 - Право на накнаду трошкова сахране
- ✓ Услуге у социјалној заштити су активности пружања подршке и помоћи грађанима и њиховим породицама ради побољшања, односно очувања квалитета живота, отклањања или ублажавања ризика, неповољних животних околности, као и развоја потенцијала корисника за самосталан живот.
- ✓ Услуге које се утврђују овом одлуком У Граду Вршцу су:
 - Помоћ и нега у кући за одрасла и стара лица;
 - Услуге Клуба за старе;
 - Прихватилиште за децу и младе;
 - Прихватилиште за одрасла и стара лица;
 - Саветовалиште за брак и породицу;
 - Становање уз подршку за младе који се осамостаљују;
 - Мобилни тим за хитне интервенције;
 - Услуга личног пратиоца детета
 - Услуга персоналне асистенције
 - Пост-пенална заштита;
 - Камп за социјализацију и рехабилитацију деце из социјално угрожених породица
 - Комисија за процену потреба за пружање додатне образовне, здравствене или социјалне подршке детету или ученику;
 - Услуге социјалног рада везане за остваривање ових права и других права утврђених законом и овом одлуком.

Табела 18 – ПОСТОЈЕЋЕ УСЛУГЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ И БРОЈ КОРИСНИКА УСЛУГЕ

КАТЕГОРИЈА ЛОКАЛНИХ СОЦИЈАЛНИХ УСЛУГА ²		ПОСТОЈЕЋЕ СОЦИЈАЛНЕ УСЛУГЕ И БРОЈ КОРИСНИКА УСЛУГЕ
Група	УСЛУГЕ	
Дневне услуге у заједници	Помоћ у кући (за децу, одрасле и старије)	НАЗИВ УСЛУГЕ - Помоћ у кући за старија и одрасла лица ПРУЖАЛАЦ УСЛУГЕ – Центар за социјални рад Вршац ОПШТИНА СЕДИШТЕ ПРУЖАЛАЦА УСЛУГЕ - Вршац БРОЈ КОРИСНИКА УСЛУГЕ – 83 корисника у 2018. ДА ЛИ ЈЕ ПРУЖАЛАЦ ЛИЦЕНЦИРАН – да
	Дневни боравак (за децу, одрасле и старије)	Није успостављена услуга
	Лични пратилац детета (за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом)	Услуга успостављена Услугу пружа 13 личних пратилаца Корисници услуге – 13. торо деце са сметњама у развоју и инвалидитетом Услуга је у поступку лиценцирања Пружалац услуге – Центар за социјални рад града Вршца
	Свратиште (за децу улице односно децу која живе и раде на улици)	Није успостављена услуга
Услуге подршке за самостални живот	Персонална асистенција за одрасле особе с инвалидитетом	Услуга успостављена Услугу пружа 2 персоналан асистента Корисници услуге – 2 одрасла лица са инвалидитетом Пружалац услуге - Центар за социјални рад града Вршца
	Становање уз подршку за младе који се осамостаљују односно напуштају систем социјалне заштите	Назив услуге - Становање уз подршку за младе и младе са инвалидитетом Услуга успостављена од 2010. године
	Становање уз подршку за особе с инвалидитетом	До сада услуго користило 5 корисника Тренутно услугу користи 1 лице Услуга није лиценцирана
Услуге смештаја	Смештај у прихватилиште (прихватилиште за децу, за жене, одрасла и стара лица)	Није успостављена услуга
	”Предах” смештај	Није успостављена услуга
Саветодавно – терапијске услуге и социјално едукативне услуге	Саветовалиште (Интензивне услуге подршке породици која је у кризи кроз саветовање и подршку родитељима, хранитељима и усвојитељима, породици која се стара о свом детету или одраслом члану породице с тешкоћама у развоју, одржавање породичних односа и поновно спајање породице,	НАЗИВ УСЛУГЕ - Саветовалиште за предбрачне, брачне и породичне односе ПРУЖАЛАЦ УСЛУГЕ – Центар за социјални рад Града Вршца ОПШТИНА СЕДИШТЕ ПРУЖАЛАЦА УСЛУГЕ - Вршац БРОЈ КОРИСНИКА УСЛУГЕ – 744 упута које је ЦСР издао у току 2018. године за коришћење саветодавно терапијских и социо едукативних услуга које су

² Услуге социјалне заштите у надлежности јединица локалне самоуправе, на основу класификације у четири групе, у складу са Законом о социјалној заштити и Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуге социјалне заштите.

	саветовање и подршку у случајевима насиља, породичне терапије и медијације, СОС телефоне, активацији и друге саветодавне и едукативне активности)	реализоване изван ЦСР или у посебној јединици ЦСР према старости упућених корисника НАЗИВ УСЛУГЕ - Мобилни тим за хитне интервенције ПРУЖАЛАЦ УСЛУГЕ – Центар за социјални рад града Вршца ОПШТИНА СЕДИШТЕ ПРУЖАЛАЦА УСЛУГЕ - Вршац БРОЈ КОРИНСИКА УСЛУГЕ – 164 интервенција у 2018. години
	Породични саветник - Породични сарадник није стандардизована услуга, али је ипак важна са аспекта превенције ризика од издвајања детета из породице	Није успостављена услуга
Остале услуге	Клубови (за стара лица, за одрасле особе са инвалидитетом, за децу са сметњама у развоју)	НАЗИВ УСЛУГЕ - Клуб за стара и одрасла лица – 4 клуба за стара лица ПРУЖАЛАЦ УСЛУГЕ – Центар за социјални рад града Вршца БРОЈ КОРИНСИКА УСЛУГЕ – 281 лице у 2018. години

- **Служба за помоћ и негу у кући**, као посебна служба у Центру за социјални рад Града Вршца постоји од 1994. године. Основана је међу првим у Републици Србији и успешно пружа услуге за одрасла и остарела лица на територији Града Вршца. У Служби је запослено 5 геронто домаћица, које су завршиле акредитовану обуку за обављање ових послова и координатор службе – социјални радник, а њихов рад се финансира из буџета Града Вршца. Центар за социјални рад Вршац априла месеца 2016. године добио лиценцу за рад службе, у трајању од 6 година, па је тиме међу првим Центрима у Србији са оваквом лиценцом.
- **Клуб за стара лица** - Осим Службе за помоћ у кући, постоје и четири Клуба за старе у сеоским срединама Гудурица, Шушара, Избиште и Марковац која броје 281 корисника. Рад ових клубова финансира се из буџета Града Вршца, а средства се користе за активности које се рализују према програму рада (здравствено просвећивање, мерење шећера у крви, обележавање значајних догађаја, међуклубски сусрети на нивоу Општина и Републике, обележавање рођендана, организовање турнирских такмичења у шаху и пикаду, организовање ученичке геронтолошке мреже...), опредељена старосном групом корисника.
- **Мобилни тим за хитне интервенције ЦСР** финансира се из Буџета Града Вршца и у њега су укључени сви стручни радници Центра. Овом услугом корисницима је доступна помоћ 24 часа, нарочито у хитним случајевима (смештај у сигурне куће и прихватне станице), док се исти процесуирају и у редовним пословима у оквиру служби Центра где им се пружа психосоцијална помоћ, правна помоћ и ради се на оснаживању особа која су претрпеле насиља како би изашле из њега. У 2018.години реализовано је укупно 165 интервенција следеће структуре: (1) физичко насиље – 108 лица, (2) сексуално насиље – 2 лица, (3) психичко насиље - 42 лица, (4) занемаривање - 2 лица, економско насиље – 11 лица
- **Саветовалиште за предбрачне, брачне и породичне односе** - Саветовалиште за предбрачне, брачне и породичне односе је служба при ЦСР града Вршца, финансира се из Буџета Града Вршца са једним запосленим ородичним терапеутом. Специјализацију за породичног терапеута и Групни рад са починиоцима насиља, по Норвешком програму, завршило је још 3 стручна радника, који се такође укључују у рад Саветовалишта, поред свог редовног посла, што им представља додатно оптерећење. Ступањем на снагу Закона о спречавању насиља у породици Центар за социјални рад Града Вршца је у складу са Протоколом о поступању Центара у случају насиља у породици формирао и Интерни тим за насиље у породици и одредио

два лица која присуствују састанцима Групе за подршку и координацију при Основном јавном тужилаштву и на петнаестодневном нивоу разматра приспеле пријаве насиља у породици, поновно процењивање и ревидирање планова. Сарадња између Полиције, Основног јавног тужилаштва и Центра за социјални рад резултирало је брзим и ефикасним измештањем насилника из породице у ситуацијама високог ризика по безбедност жртве, што до сада није била пракса, јер се у ранијим периодима чешће измештала жртва од насилника. **Посебна пажња посвећује се и женама у ризику-женама у стању психосоцијалне потребе.**

- **Клуб хранитеља** основан је 2010. и броји 53 хранитеља. Услугу финансира Град Вршац, а Клуб се бави окупљањем хранитеља ради размене искустава, стицања нових сазнања путем едукација и пружања помоћи у савладавању развојних проблема деце на смештају као и организовања обилазака других клубова ради размене искустава.
- **Становање уз подршку** који се осамостаљују и за младе са сметњама у развоју, такође је услуга локалне самоуправе. Један корисник тренутно користи ову услугу. Услуга је развијена од 2011. године, а до сада је користило 5 корисника. Због Уредбе о забрани пријема, послове ових услуга обављају стручни радници Центра, поред редовних послова, па је неопходно обезбедити финансирање једног координатора и једног саветника за остамостаљивање. За услугу Становање уз подршку за младе који се осамостаљују и за младе са сметњама у развоју прибављена је сва потребна документација која је прослеђена Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у Београду ради лиценцирања.
- **Лични пратилац и персонална асистенција** - У оквиру проширених права и у сарадњи са локалном заједницом, пружале су се услуге особама са инвалидитетом (ОСИ) и то 13 личних пратиоца за деце и две персоналне асистенције за одрасло лице у трајању од 9 месеци.

3.5 КЉУЧНИ ПАРТНЕРИ У ЛОКАЛНОЈ СОЦИЈАЛНОЈ ПОЛИТИЦИ

Р.бр	Сектор	Преглед ситуације
1.	Локална самоуправа	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Постоји одлука о Социјалној заштити ✓ Формирана Интер ресорна комисија ✓ На годишњем нивоу се израђује програм унапређења социјалне заштите за текућу годину
2.	Социјална заштита	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Центар за социјални рад општине Вршац основан је 1960. године, одлуком Скупштине општине Вршац. Делатност Центра је обезбеђивање и остваривање права грађана на задовољавање њихових законом утврђених права у области социјалне заштите, породично-правне заштите и других социјалних потреба у складу са законом и одлуком Скупштине општине, сада града Вршца у пружању услуга социјалног рада. ✓ Права у социјалној заштити, а према Закону о социјалној заштити састоје се у обезбеђивању социјалне сигурности грађана у случајевима када Центар за социјални рад у првом степену одлучује о материјалном обезбеђењу, додатку за помоћ и негу другог лица, помоћ за оспособљавање за рад, помоћ у кући, смештај у установу или другу породицу или дневни боравак, као и опремање корисника за смештај у установу или другу породицу и једнократне новчане помоћи. ✓ Центар за социјални рад обавља стручне послове у спровођењу социјалне заштите и социјалног рада и то: <ul style="list-style-type: none"> - открива и прати социјалне потребе грађана и проблеме у области социјалне заштите;

- предлаже и предузима мере у решавању социјалних потреба грађана и прати њихово извршење;
- организује и спроводи одговарајуће облике социјалне заштите и непосредно пружа услуге социјалне заштите и услуге социјалног рада;
- развија и унапређује превентивне активности којима доприноси разрешавању и сузбијању социјалних проблема;
- пружа дијагностичке услуге, спроводи одговарајући третман, саветодавно- терапијске услуге и стручну помоћ корисницима;
- подстиче, организује и координира професионални и добротворни хуманитарни рад и рад хуманитарних организација у области социјалне заштите;
- води евиденцију и документацију о пруженим услугама и предузима мере у оквиру своје надлежности;
- води евиденцију о деци за усвојење о потенцијалним усвојоцима на подручју општине;
- обавља стручно-правне и старатељске услуге;

✓ врши и друге послове у складу са Законом , Одлуком Скупштине града о допунским облицима социјалне заштите.

✓ Центар за социјални рад је на територији града Вршца носилац социјалне заштите и има организационо-координативну улогу у пружању услуга и збрињавању свих грађана који се нађу у стању социјалне потребе. Посебну сарадњу има са градом Вршцем. Успешну сарадњу већ деценијама остварује са свим институцијама на локалу: Здравственим центром (сада Дом здравља и Општа болница), Геронтолошким центром, Специјалном болницом за психијатријске болести, правосудним и образовним институцијама.

✓ Поред тога Центар остварује добру сарадњу и са невладиним организацијама које се налазе на његовој територији, а баве се маргинализованим друштвеним групама

Покрајинске установе социјалне заштите - Геронтолошки центар

✓ Геронтолошки центар у Вршцу је основан одлуком Владе Р. Србије, бр. 05- 022-2899-1/99-10 од 14.11.1999. године, чиме је укључен у мрежу установа социјалне заштите. Тренутно Геронтолошки центар у Вршцу има 47 запослених радника.

✓ Због архитектонских решења, као и других карактеристика, установа се сматра једном од најрепрезентативнијих објеката за смештај старих и пензионера. Установа се налази у најлпшем делу града, у подножју Вршачког брега на ободу градског парка, у непосредној близини центра града, медицинских установа и Спорског центра Миленијум. Простире се на површини од 2950 м2 на којој се налазе две ламеле објекта које су међусобно повезане пасарелом. У централном објекту поред службеног простора налазе се и просторије за пружање различитих услуга корисницима: кухиња, трпезарија, вешерница, просторије за радну и физикалну терапију, тв сала и библиотека. У другом објекту који корисници користе за смештај и одмор налази се 5 двокреветних апартмана (од 28м2 за брачне парове) и 24 двособно

		<p>трокреветних апартмана (од 40 м2).</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ У овом делу објекта налази се и амбуланта са малим стационаром. Сви апартмани, поред соба за смештај, састоје се од предсобља, кухињског дела, тоалета и терасе. У свим собама апартмана постоје телефони и кабловска телевизија. Објекат је обезбеђен одговарајућим противпожарним системом. Укупан капацитет за смештај корисника је 108 лежајева. ✓ Геронтолошки центар прима кориснике на смештај, исхрану, здравствену заштиту и негу. У оквиру установе пружају се културно забавне, рекреативне и друге услуге социјалног рада зависно од потреба, интересовања и могућности психички очуваних старих и пензионера. ✓ Тренутно смештених корисника је 96.
3.	Образовање	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Данас у граду Вршцу ради шест основних школа у граду и пет у сеоским срединама, четири средње школе и школске установе за више/високо образовање : (Висока струкована школа за образовање васпитача „Михаило Палов“, Учитељски факултет-ван седишта (Универзитет у Београду), „Факултет за пословне студије Вршац“ - Мегатренд Универзитет), ✓ Специфична школска установа је пилотска академија- СМАТСА Ваздухопловна академија, у којој се обучавају домаћи и страни пилоти. <p>ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА – „Чаролија“, Вршац са 6 објеката</p> <p>ОСНОВНЕ ШКОЛЕ (1) Основна школа "Вук Караџић", Вршац, Адреса: Вршац, Дворска 17-19, (2) Основна школа "Јован Стерија Поповић", Вршац, Адреса: Вршац, Жарка Зрењанина 114, (3) ОШ "Олга Петров Радишић", Вршац, Адреса: Вршац, Вука Караџића 8 , (4) ОШ „Младост“, Вршац, Адреса: Вршац, Омладински трг бб, (5) ОШ „Паја Јовановић“, Вршац, Адреса: Вршац, Школски трг 3 , (6) ОШ „Ђура Јакшић“, Павлиш, Адреса: Павлиш, Жарка Зрењанина 79, (7) ОШ „Моша Пијаде“, Гудурица, Адреса: Гудурица, Трг Ослободјења број 2, (8) ОШ „Бранко Радичевић“, Велико Средиште, Адреса: Стеријина 5, Велико Средиште, (9) ОШ „Кориолан Добан“, Куштиљ, Адреса: КУШТИЉ, Вршачка бб; (10) ОШ „Бранко Радичевић“, Уљма, Адреса: Уљма, Трг ослобођења број 3; (11) ОШ „Жарко Зрењанин“, Избиште, Адреса: Избиште, Исе Јовановића бр. 5; (12) Школа за основно и средње образовање „Јелена Варјашки“, Вршац, Адреса: Вршац, Жарка Зрењанина 22,; (13) Основна музичка школа „Јосиф Маринковић“, Вршац, Адреса: Вршац, Трг Победе 4</p> <p>СРЕДЊЕ ШКОЛЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Школски центар "Никола Тесла", Вршац, Адреса: Стеријина 40-44, Вршац ✓ Гимназија "Борислав Петров-Браца", Вршац, Адреса: Михајла Пупина 1, Вршац ✓ Хемијско-медицинска школа, Вршац, Адреса: Стеријина 113, Вршац ✓ Пољопривредна школа "Вршац", Вршац, Адреса: Архитекте Брашована 1, 26300 Вршац

4.	Здравство	<p>На територији града Вршац пружање здравствене заштите становништву организовано је кроз рад Дома здравља, Опште Болнице, Специјалне болнице за психијатријске болести и Апотеке:</p> <p>ДОМ ЗДРАВЉА ВРШАЦ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Дом здравља Вршац основан је 28. јануара 2008. године издвајањем из Здравственог центра Вршац, као самостална радна организација здравствене делатности. Почео је са радом 15. септембра 2008. године. ✓ Основни задатак установе је пружање примарне здравствене заштите свим грађанима општине Вршац. Дом здравља спроводи примарну здравствену заштиту у седишту Дома здравља у Абрашевићевој улици, у амбуланти у улици Димитрија Туцовића, амбуланти у Мокрањчевој улици (бивша гарнизонска амбуланта), у Здравственој станици Улма, као и у 21-ој амбуланти у насељеном месту општине Вршац. ✓ Рад у Дому здравља организован је у оквиру 9 служби у којима је запослено 203 радника. Службе Дома здравља су: Здравствена заштита одраслих са одсеком за превентивне здравствене услуге; Здравствена заштита запослених; Здравствена заштита деце, школске деце и омладине; Здравствена заштита жена; Служба хитне медицинске помоћи и санитетског транспорта; Кућно лечење и Поливалентна патронажа; Стоматолошка здравствена заштита; Служба за економско-финансијске, правне и друге послове. <p>ОПШТА БОЛНИЦА</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ У оквиру Опште болнице Вршац здравствена делатност спроводи се у оквиру 10 служби и 10 одељења, која располажу потребном савременом опремом за обављање здравствене делатности и спровођење дијагностичких и терапијских процедура. ✓ У оквиру Опште болнице стационарни део располаже са 290 постеља, док услуге из области секундарне здравствене заштите пружа 531 запослени радник. ✓ Општој болници Вршац гравитирају и пацијенти са територија Бела Црква, Пландиште и Алибунар <p>СПЕЦИЈАЛНА НЕУРОПСИХИЈАТРИЈСКА БОЛНИЦА ДР „СЛАВОЉУБ БАКАЛОВИЋ” ВРШАЦ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ СНПБ је основана 1953. године од стране Републичког завода за здравствену заштиту Р. Србије. и обавља специјалистичко- поликлиничку и стационарну здравствена заштита у области психијатрије и неурологије. ✓ Структура корисника: Психијатријска и неуролошко оболела лица. Капацитети: СНПБ тренутно има 396 запослених радника. Услуге се обезбеђују у оквиру 16 болесничких павиљона и једним павиљоном дневне болнице. Стационарним капацитетима омогућено је збрињавање 900 болесника.
----	-----------	---

		<p>Болнички комплекс се простире на површини од 20384,2 м2 са уређеним простором за спортске активности: кошарка, фудбал, одбојка и са стазама за шетњу у оквиру круга болнице кроз уређени парковни простор. Од пратећих објеката СМПБ поседује управну зграду са канцеларијама, централну кухињу, гаражу, вешерај, котларницу, конференцијску салу и библиотеку . Такође располаже и са властитом економијом са свом потребном механизацијом, на ободу града (пут за Зрењанин), са које се кроз радну и окупациону терапију пацијената обезбеђује део потребних животних намирница за потребе болнице.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Током 2014.године у циљу успостављања услова за деинституционализацију пацијената Специјалне болнице за психијатријске болести др „Славољуб Бакаловић“ Вршац, као и дестигматизацију и социјалну инклузију лица са менталним сметњама приступило се оснивању Центра за ментално здравље општине Вршац. Оснивање ЦМЗ је подржан поред локале самоуправе и од Делегације Европске уније , Р. Србије и Међународне мреже помоћи „ИАН“ из Београда. Радом ЦМЗ стварају се услови за унапређење нивоа социјалне инклузије лица са менталним сметњама, унапређењу свести о значају менталног здравља у општини Вршац. ✓ Кућа заштићеног становања на економији болнице основана је 2018.,а Саветовалиште за младе-Центар за превенцију и лечење 2020.године и налази се у центру града у простору Дома омалдине.
5.	Запошљавање	<p>У циљу ефикаснијег запошљавања, Национална служба за запошљавање и – филијала Вршац и Градска управа Вршац, реализују следеће програме подршке:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ПРОГРАМ СТРУЧНЕ ПРАКСЕ - Програм је намењен незапосленим лицима која се први пут стручно оспособљавају за занимања за која су стекли одређену врсту и степен стручне спреме. Програм је намењен и послодавцима који су спремни да обезбеде услове да се незапослена лица стручно оспособе за полагање приправничког или стручног испита. Национална служба исплаћује новчану помоћ лицима која се стручно оспособљавају и та средства су обезбеђена из градског и републичког буџета. Средства којима се финансира Програм стручна пракса улажу се у оспособљавање незапослених лица са високом, вишом и средњом стручном спремом за самосталан рад у струци, полагањем приправничког или стручног испита. Обавеза корисника је да са лицем које оспособљава, закључи уговор о волонтерском раду/стручном оспособљавању. • ПРОГРАМ ЈАВНИХ РАДОВА - Програм је намењен незапосленим лицима са евиденције Националне службе за запошљавање у циљу запошљавања првенствено теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, очувања и унапређења радних способности незапослених, као и ради остваривања одређеног друштвеног интереса. Јавни радови организују се у области социјалних, хуманитарних, културних и других делатности; одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе. Национална служба за запошљавање исплаћује зараду лицима ангажованим на јавном раду као и трошкове превоза. У зависности од врсте и сложености послова које обухвата јавни рад, за спровођење одређених јавних радова може се организовати обука у току трајања јавног рада, по интерном програму послодавца или програму образовне установе. Финансијска средства се обезбеђују из локалног и републичког буџета. Јавни рад може трајати најдуже 6 месеци. • РЕГИОНАЛНИ ЈАВНИ РАДОВИ - програм је намењен незапосленим лицима са евиденције Националне службе за

запошљавање у циљу запошљавања првенствено теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, очувања и унапређења радних способности незапослених, као и ради остваривања заједничког интереса општина Вршац, Бела Црква и Пландиште. Средства су обезбеђена из локалних буџета Вршца, Беле Цркве и Пландишта, републичког и покрајинског буџета. Јавни рад може трајати најдуже 6 месеци.

- ПРОГРАМ ЗАПОШЉАВАЊА НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА ПУТЕМ СУБВЕНЦИЈА ЗА САМОЗАПОШЉАВАЊЕ - Субвенција за самозапошљавање је намењена незапосленима који се воде на евиденцији Националне службе за запошљавање и имају завршену обуку за развој предузетништва. Субвенција за самозапошљавање додељује се у једнократном износу од 250.000,00 динара, односно 270.000,00 динара за незапослене особе са инвалидитетом, ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва, као и оснивања привредног друштва, уколико оснивач заснива у њему радни однос. Право на субвенцију може се остварити и удруживањем више незапослених, оснивањем привредног друштва ради самозапошљавања. Уколико се више незапослених удружи, у складу са законом, свако лице појединачно подноси захтев за самозапошљавање и остваривање права на субвенцију од 250.000,00 динара, односно 270.000,00 динара у случају када су подносиоци захтева особе са инвалидитетом. Право на доделу субвенције за самозапошљавање незапослено лице може да оствари под условом да је: (1) пријављено на евиденцију незапослених Националне службе, (2) завршило обуку за развој предузетништва по плану и програму обуке у организацији Националне службе или друге одговарајуће организације, (3) испунило раније обавезе и измирило сва дуговања према Националној служби и (4) у дозвољеном оквиру опредељеног износа за de minimis државну помоћ у текућој фискалној години и претходне две фискалне године, у складу са прописима за доделу државне помоћи.

3.6 ПРИОРИТЕТНЕ ЦИЉНЕ ГРУПЕ

На основу обављене анализе стања и положаја грађана у области социјалне заштите и у складу са националном важећим документима из ове области Града Вршца, утврђују се следеће **приоритетне циљне групе** са којима ће се бавити овај стратешки документ:

- Стара лица
- Особе са инвалидитетом
- Деца и млади
- Социјално и материјално угрожене породице
- Роми
- Избегли и интерно расељени, повратници по Уговору о реадмисији

3.7 КЉУЧНИ ПРОБЛЕМИ У ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

У процесу обраде података анализирани су заинтересоване стране: кључни партнери у планирању и спровођењу Стратегије развоја социјалне заштите у општини Вршац и крајњи корисници услуга социјалне заштите. Подаци су анализирани уз помоћ технике SWOT анализе и идентификоване су следеће снаге, слабости, могућности и претње:

ПРЕДНОСТИ	НЕДОСТАЦИ
<ul style="list-style-type: none"> • Постојање локалних социјалних услуга за одређене категорије корисника • Постојање институција социјалне заштите • Постоји стручан кадар за рад са лицима из осетљивих група • Постојање међуопштинских социјалних услуга • Искуство на ЕУ пројектима (погранична сарадња) • Постојање различитих акционих планова (АП за Роме) који детаљније описују мере подршке за индивидуалне циљне групе 	<ul style="list-style-type: none"> • Слаба информисаност корисника о могућности остваривања права • Пасивност корисника услуга • Недовољно коришћење алтернативних извора финансирања • Недовољно развијен активизам грађана и локалне ОЦД • Ниска про-активност лица из социјално осетљивих категорија • НВО сектор који није довољно мотивисан за послове пружања социјалних услуга
<ul style="list-style-type: none"> • МОГУЋНОСТИ 	<ul style="list-style-type: none"> • ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Правни оквир у социјалној заштити • Доступност ЕУ и других страних фондова и донатора • Развијање међуопштинских / међуградских услуга • Увођење су-финансирања услуга од стране корисника • Партнерства са општинама и удружењима грађана из окружења 	<ul style="list-style-type: none"> • Забрана запошљавања у јавном сектору • Повећање броја породица које су социјално угрожене услед економске кризе додатно изазване КОВИД 19 пандемијом • Одлазак донатора који подржавају пројекте из области социјалне заштите

ОДЕЉАК 4 - ВИЗИЈА

4.1 ВИЗИЈА

Град Вршац је средина која је обезбедила услове за квалитетан живот свих својих грађана а кроз развој интегралне социјалне заштите омогућила социјалну сигурност најосетљивијих категорија становништва.

4.2 ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

- **Поштовање и унапређивање основних људских права** - Неговање толеранције и разумевање различитости, одсуство сваке дискриминације засноване на постојању инвалидитета, полним, расним, језичким, верским, етничким и свим другим разликама и неговање и унапређивање међусобног разумевања и равноправности.
- **Принцип једнаких могућности** - Обезбедити могућност коришћења услуга социјалне заштите за све грађане и све циљне групе истом доступношћу у свим сферама пружања услуга у јавном, приватном и невладином сектору и уз поштовање могућности избора.
- **Интегрални приступ** - Неговање разноврсности и компатибилности социјалних сервиса и услуга и заједничког проактивног деловања и наступања према корисницима.
- **Партиципативност** - Обезбеђење учешћа корисника у доношењу одлука о начину задовољавања његових потреба и одговорност за лични избор сервиса и услуга, као и личну ангажованост у оквиру његових могућности. Неговање подршке кориснику за активирање и развој личних ресурса и потенцијала за самостално задовољавање потреба у циљу смањења зависности од социјалних услуга.
- **Транспарентност** - Увремењено, актуелно, отворено извештавање јавности, корисника и свих заинтересованих циљних група о могућностима, процесима

Одељак 5 - ЦИЉЕВИ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

5.1 ОПШТИ ЦИЉ

Развој и унапређење стандардизованих и иновативних локалних социјалних услуга у циљу задовољења потреба лица из осетљивих категорија становништва

5.2 ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

1. Развој и унапређење мреже постојећих локалних социјалних услуга
2. Успостављање нових стандардизованих и иновативних локалних социјалних услуга
3. Јачање и развој локалних институционалних и ван - институционалних капацитета за спровођење локалне социјалне политике

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ	ПОКАЗАТЕЉ УЧИНКА	ПОЛАЗНА ВРЕДНОСТ	ЦИЉАНА ВРЕДНОСТ	ИЗВОР ВЕРИФИКАЦИЈЕ
Развој и унапређење мреже постојећих локалних социјалних услуга и мера	Број корисника и корисница услуга социјалне заштите на крају 2025. у односу на 2021.	Тренутни број корисника и корисница услуга социјалне заштите приказан у Табели 18	На крају 2025 број корисника и корисница постојећих социјалних услуга се повећао за 10%	Годишњи мониторинг извештај о имплементацији Стратегије Извештаји пружаоца услуге
	Територијална распоређеност услуга социјалне заштите на крају 2025. у односу на 2021.	Услуге се тренутно пружају само у најугроженијим насељима	На крају 2025 број постојеће услуге социјалне заштите се пружају у свим сеоским срединама	
	Број услуга које пружају лиценцирани пружаоци	Тренутно једну услугу пружа лиценцирани пружалац услуге, док су за друге услуге поднети захтеви за лиценцу	На крају 2025 број постојеће услуге социјалне заштите пружају лиценцирани пружаоци услуга	

Успостављање нових стандардизованих и иновативних локалних социјалних услуга и мера	Број нових локалних социјалних услуга на крају 2025.	Локалне социјалне услуге које се тренутно пружају дате су у Табели 17	Закључно са 2025 у успостављене су још 2 социјалне услуге	Годишњи мониторинг извештај о имплементацији Стратегије
	Број корисника и корисница нових локалних социјалних услуга на крају 2025.	Тренутни број корисника и корисница услуга социјалне заштите приказан у Табели 17	На крају 2025. број корисника нових локалних социјалних услуга покрива 30% од укупног броја корисника који имају потребу за конкретним социјалне подршке	Извештаји пружаоца услуге
Јачање и развој институционалног оквира локалног система социјалне заштите	Развој техничко - просторних капацитета за пружање локалних социјалних услуга	Тренутно не постоји Центар за пружање социјалних услуга Града Вршца	Закључно са 2025. Центар за социјалне услуге Града Вршца је лиценциран и пружа локалне социјалне услуге	Извештај о евалуацији Стратегије
	Број пројеката са којим се конкурисало на екстерне изворе финансирања	Тренутно нема планског конкурисања за додатна финансијска средства у области социјалне заштите	Закључно са 2025. укупно 2 нове услуге су успостављене из екстерних извора финансирања	Извештај о евалуацији Стратегије
	Број нових пружалаца локалних социјалних услуга	Тренутно само једну услугу пружа лиценцирани пружалац услуге (ЦСР Вршац)	Закључно са 2025. укупно све локалне социјалне услуге пружају лиценцирани пружаоци	Извештај о евалуацији Стратегије
	Број услуга/мера за информисање шире друштвене заједнице о проблемима, потребама и резултатима социјалне политике	Тренутно не постоји системски приступ медијским кампањама које би створиле позитивну друштвену климу за подршку социјално осетљивим категоријама становништва	Закључно са 2025. реализовано укупно 10 медијских кампања (2 годишње) на различите социјалне теме	Извештај о евалуацији Стратегије

ОДЕЉАК 6 - МЕРЕ ЗА ПОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СИСТЕМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Мере и активности	Индикатори	Носиоци	Време	Финансијска средства (РСД)
ПОСЕБНИ ЦИЉ 1 - Развој и унапређење мреже постојећих локалних социјалних услуга и мера				
Развој и проширење локалне социјалне услуге - Помоћи и неге у кући за остарела и инвалидна лица.	Број нових корисника и корисница услуге Број нових места где се услуга пружа	Град Вршац Центар за социјални рад и организације цивилног друштва	2021 2022 – 2025- континуирано	500.000,00 300.000,00 додатних на годишњем нивоу
Развој и проширење локалне социјалне услуге – Лични пратилац детета (за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом)	Успостављена услуга Број корисника и корисница услуге	Град Вршац Центар за социјални рад, пружалац услуге и организације цивилног друштва	2022 2023 – 2025- континуирано	500.000,00 300.000,00 додатних на годишњем нивоу
Развој и проширење локалне социјалне услуге - Услуге персоналне асистенције	Успостављена услуга Број корисника и корисница услуге	Град Вршац, Центар за социјални рад, пружалац услуге и организације цивилног друштва	2023 2024 - 2025 континуирано	1.000.000,00 400.000,00 додатних на годишњем нивоу
Развој и проширење социјалне услуге - Активности мобилног тима за хитне интервенције	Успостављена услуга Број корисника и корисница услуге	Град Вршац, Центар за социјални рад, пружалац услуге и организације цивилног друштва	2024 2025 континуирано	1.000.000,00 400.000,00 додатних на годишњем нивоу
Развој и проширење социјалне услуге - Клубови за стара и одрасла лица	Успостављена услуга Број корисника и корисница услуге	Град Вршац, Центар за социјални рад, пружалац услуге и организације цивилног друштва	2024 2025 континуирано	1.000.000,00 400.000,00 додатних на годишњем нивоу
ПОСЕБНИ ЦИЉ 2 – Успостављање нових стандардизованих и иновативних локалних социјалних услуга и мера				
2.1 Успостављање локалне услуге – Дневни боравак за децу са сметњама у развоју	Успостављена услуга Број корисника и корисница услуге	Град Вршац, Центар за социјални рад, пружалац услуге и организације цивилног друштва	2022 2023 – 2025- континуирано	2.000.000,00 – за успостављање услуге 100.000,00 додатних на годишњем нивоу
2.2 Успостављање локалне	Успостављена услуга	Град Вршац, Центар за социјални	2023	1.000.000,00

социјалне услуге - Помоћи и неге у кући за децу са сметњама у развоју	Број корисника и корисница услуге	рад, пружалац услуге и организације цивилног друштва	2024 – 2025-континуирано	500.000,00 додатних на годишњем нивоу
2.3 Успостављање услуге сензорне интеграцију деце са сметњама у развоју	Успостављена услуга Број корисника и корисница услуге	Град Вршац, Центар за социјални рад, пружалац услуге и организације цивилног друштва	2023 2024 – 2025-континуирано	2.000.000,00 за успостављање 500.000, на годишњем нивоу
2.4 Реализација програма превенције породичног насиља	Број корисника и корисница услуге	Град Вршац, Центар за социјални рад, пружалац услуге и организације цивилног друштва	2021 – 2025-континуирано	200.000,00 на годишњем нивоу
2.5 Обезбеђивање приступачности особа с инвалидитетом постојећим услугама	Број корисника и корисница услуге	Град Вршац, Центар за социјални рад, пружалац услуге и организације цивилног друштва	2021 – 2025-континуирано	200.000,00 на годишњем нивоу
2.6 Подршка мерама за подршку популационој локалној политици	Број корисника и корисница услуге	Град Вршац, Центар за социјални рад, пружалац услуге и организације цивилног друштва	2021 – 2025-континуирано	500.000,00 на годишњем нивоу
ПОСЕБНИ ЦИЉ 3 - Јачање и развој институционалног оквира локалног система социјалне заштите				
3.1 Успостављање услуга информисања прилагођених потребама лица из осетљивих категорија	Број успостављених услуга Број корисника и корисница покривених теренским радом	Град Вршац, Центар за социјални рад, пружаоци услуга социјалне заштите и организације цивилног друштва	2021 2022 – 2025-континуирано	200.000,00 50.000,00 додатних на годишњем нивоу
3.2 Развој омладинског волонтерима за рад са лицима из осетљивих социјалних категорија	Успостављање волонтерског центра	Град Вршац, Центар за социјални рад, Црвени крст, и организације цивилног друштва	2021 2022 – 2025-континуирано	200.000,00 50.000,00 додатних на годишњем нивоу
3.3 Јачање цивилног сектора за пружање социјалних услуга	Број нових лиценцираних пружалаца услуга из цивилног сектора	Град Вршац, Центар за социјални рад, организације цивилног друштва	2021 2022 – 2025-континуирано	200.000,00 200.000,00 на годишњем нивоу
2.1 Развој професионалних капацитета професионалаца из система социјалне заштите за конкурисање за алтернативне изворе финансирања	Број пројеката са којима се конкурисало Број нових услуга које су успостављене из екстерних извора финансирања	Град Вршац, Центар за социјални рад и организације цивилног друштва	2021 2022 – 2025-континуирано за нове услуге	300.000,00 1.000.000,00 учешће ЈЛС по пројекту

ОДЕЉАК 7 - ПРАЋЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Праћење имплементације Стратегије развоја социјалне заштите Града Вршца за период 2021-2025 биће реализовано континуирано, кроз инструменте и механизме који су већ функционални на нивоу локалне самоуправе: финансирање услуга социјалне заштите и праћење њиховог рада кроз извештавање, финансирање редовних делатности, програма и пројеката у области социјалне заштите и праћење њиховог рада кроз редовно извештавање.

Праћење реализације општег и посебних циљева вршиће се изразом годишњег извештаја који садржи и квантитативне и квалитативне податке за све циљне групе дефинисане Стратегијом.

Целокупна оцена ефеката планираних услуга и мера биће предмет екстерне евалуације која ће бити обезбеђена по истеку важења овог документа.

Након усвајања Стратегије, биће формиран Тим за праћење реализације овог документа, од стране Градоначелнице. Задаци Тима обухватиће:

- праћење реализације,
- ревизију документа по потреби,
- израду акционих планова и извештаја о њиховој реализацији.

Тим ће имати одговорно лице – координатора Тима. Градоначелница ће у формирању тима одредити координатора за послове праћења и извештавања. Тим ће бити сачињен од чланова које ће предложити носиоци реализације мера из документа.

За процену потребе финансијских средстава и осталих нематеријалних ресурса, биће одговорно одељење за Друштвене делатности у сарадњи са Тимом.

Рокове за спровођење мера и начин обезбеђивања средстава припремаће на годишњем нивоу одељење за Друштвене делатности у сарадњи са Тимом.